

V. O.

Ruske pravljice.

1. Volk in veverica.

Veverica je skakala z vejice na vejico in padla v jamo na spečega volka. Volk skoči pokoncu in hoče veverico požreti. Veverica pa začne prositi:

»Pusti me!«

Volk pa pravi: »Dobro! Pustim te, samo da mi poveš, zakaj ste veverice tako vesele? Jaz sem vedno žalosten, a ko vas gledam, se vedno tam v vrhu igrate in skačete.«

Veverica odgovori: »Pusti me prej na drevo, in tam ti povem, ker se te tu bojim.«

Volk jo popusti, veverica uide na drevo in mu pove od tam: »Ti si zato žalosten, ker si hudoben. Tebi zlobnost razjeda srce. Me smo pa vesele zato, ker smo dobre in nikomur ne prizadenemo nič žalega.«

2. Nagrada.

Neki kmet je našel drag kamen in šel z njim k carju. Došel je v двореc in začel izpraševati carske slugе, kako bi prišel k carju. Eden izmed carskih slug ga vpraša, kaj da hoče pri carju. Kmet mu to razloži in pokaže dragi kamen.

Sluga mu pa pravi: »Dobro! Bom pa jaz naznanil carju. Samo, ako mi daš polovico tega, kar ti bo car dal. Če mi pa ne obljubiš, te ne pustim k carju.«

Kmet slugi obljubi, in sluga ga naznaní carju. Car vzame kamen in pravi: »Kakšno nagrado naj ti dam, kmet?«

Kmet pravi: »Daj mi petdeset udarcev, nočem nobene druge nagrade. Kajti s tvojim služabnikom imava tak dogovor, da bom z njim delil na polovico nagrado. Zato pa jih veli meni naštetí petindvajset in njemu petindvajset.«

Car se je nasmehnil in začudil. Služabnika je takoj spodil iz službe, kmetu je pa podaril tisoč rubljev.

3. Car in kmet.

Nekoč si je napravil car dvorec in pred dvorcem je zgradil vrt. Pri vhodu na vrt je pa stala koč. V nji je živel ubog kmet. Car je hotel to kočo podreti, da ne bi kazila vrta. In poslal je svojega ministra k revnemu kmetu, naj proda koč.

Minister je šel h kmetu in mu je rekel: »Glej, kaka sreča te je doletela: car hoče kupiti tvojo koč. Vredna ni deset rubljev, a car ti jih da sto za njo.«

Kmet pa odgovori: »Nikakor! Jaz koč ne dam za sto rubljev.«

Minister pa pravi: »No, potem ti jih dá pa car dvesto.«

Kmet pa odgovori: »Niti za dvesto, niti za tristo, koč ne dam. Moj ded in moj oče sta živela v tej koči in v nji umrla. In jaz sem se tudi postaral v nji in bom tudi v njej umrl, če Bog da.«

Minister odide k carju in mu reče: »Kmet je trdovraten, nič ne bo! Nič ne dajaj, car, kmetu za njo, marveč jo ukaži kar zastonj podreti, pa bo!«

Car pa reče: »Nak, tega pa nočem.« Tedaj pravi minister: »Kako to! Kaj bo nasproti dvorcu stala gnila koč? Kdor bo pogledal na dvorec, bo rekel: Lep bi bil dvorec, če bi ga le ta koč ne kazila. Seveda — bo rekel — car denarja nima, da bi jo bil kupil.«

Car pa ministru odvrne: »Nikakor ne! Kdor bo pogledal na dvorec, bo rekel: Gotovo je imel car zadosti denarja, da si je napravil tak dvorec. — A, ko bo pogledal na koč, bo rekel: Resnično, ta vladar je pravičen. — Zato pustim koč.«

4. Deklica in razbojniki.

Neka deklica je pasla na pašniku kravo. Prišli so pa razbojniki in so odpeljali deklico. Razbojniki so prijeljali deklico v gozd, v koč, in ji veleli kuhati,

snaziti in šivati. Deklica je živela med razbojniki. Delala je pri njih in ni vedela, kako bi jim ušla. Kadar so pa razbojniki odšli, so pa deklico zaprli.

Nekoč so zopet vsi razbojniki odšli, a pustili deklico samo. Ona pa si ze znesla slame, napravila iz slame punčko, jo oblekla v svojo obleko in posadila na okno. Sama se je pa namazala z medom, se povalila po perju in bila podobna strašni ptici. Nato je skočila skozi okno in je pobegnila. Toliko, da je prišla na pot, glej, že so ji prišli nasproti razbojniki. Spoznajo je pa ne, marveč jo vprašajo: »Strašilo, kaj pa počne naša deklica?« Deklica jim pa odgovori: »Ona poje, dela in šiva ter čaka pri oknu razbojnikov.« Nato pa brž pobegne.

Razbojniki pridejo domov in glej čudo — kdo neki sedi na oknu. Brž pozdravijo punčko in pravijo: »Zdravstvuj, naša deklica! Odpri nam!« A vidijo, da jim deklica ne odzdravi in da molči. Začno punčko zmerjati; a ona se ne zgane in molči. Tedaj vlomijo razbojniki vrata in hočejo ubiti deklico — a spoznajo, da to ni deklica, ampak slamnata punčka. Razbojniki jo vržejo proč in pravijo: »Prevarila nas je ta deklica!«

Deklica je pa prišla srečno do vode, se umila in se vrnila domov.

5. Brema.

V Moskvo sta po dobi Francozov¹ prišla dva kmeta, iskat bogastva; eden je bil pameten, drugi pa neumen.

Ko sta prišla v mesto, sta našla na pogorišču obžgano volno. Rekla sta: »Prav bo prišla doma.« Tedaj sta je navezala, kolikor sta je mogla odnesti, in sta jo ponesla domov. Domov grede sta pa videla na ulici ležati pokrito sukno. Pametni kmet vrže stran volno, si zveže sukna, kolikor ga more nesti in ga naprti na pleča. Neumni pa reče: »Zakaj bi stran

¹ To je po letu 1812., ko so bili Francozi na Ruskem premagani, in je moral Napoleon bežati.

metal volno, saj je dobro zvezana in se dobro drži na plečih.« In ne vzame sukna.

Tedaj gresta dalje in zagledata na poti zavrženo obleko. Pametni kmet vrže sukno stran, zveže obleko ter jo naprti na pleča. Neumni pa pravi: »Čemu zametati volno, saj je dobro zvezana in se krepko drži na plečih.«

Ko gresta zopet dalje, zapazita, da leži srebrna posoda na tleh. Pametni mož vrže stran obleko in pobere, kolikor more, srebra in ga odnese. Neumni pa ne vzame s pleč volne; saj je bila dobro zvezana in je krepko stala.

Še gresta dalje, pa zapazita, da leži na tleh zlato. Pametni pomeče srebro proč in pobere zlato. Neumni pa pravi: »Čemu bi metal proč volno, saj je dobro zvezana in se krepko drži na plečih.«

Tedaj odideta domov. Na potu ju pa ujame ploha in tako namoči volno, da jo vrže neumni stran in pride prazen domov. Pametni pa prinese domov zlata in še volno, ki jo je pobral.

J. E. Bogomil:

Spomladi.

Mladost in pomlad sta si sestri. Mladost polna življenja, pomlad ravnotako. Ali ne zahrepeni mladina ravno spomladi po igrah? Vse živi, pa bi ravno mladina ne živela? Vse se giblje, pa bi se mladina ne gibala? Vsa narava hiti izpod trde zimske odeje vun na pomladno solnce, pa bi se naši otroci oklepali še zimske peči?

Pred Koparjevo hišo je danes vse živo. Ravno je Ivanka na vrsti, da vrže žogo. Komu naj jo dá? Vsak bi jo rad. Zato tudi vsevprek kriči: »Meni, meni! Ivanka, meni, no!« Ivanka pa še ugiblje, komu